

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 13-06-2016

Mødedato Mandag d. 13. juni 2016 kl. 14:30

Mødested Horsens Statsfængsel, Fussingsvej 8, 8700 Horsens

Indholdsfortegnelse

Forslag til en udvidet fredning af Lysnet..... 3

Punkt 234: Forslag til en udvidet fredning af Lysnet

01.05.10-K08-1-15

Resume

Randers og Favrskov Kommuner har modtaget en henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening (DN) om at være medrejsere til et forslag om en udvidet fredning af det unikke bakkedrag omkring Lysnet. Udvalget skal beslutte, om Randers Kommune ønsker at være medrejsere af fredningsforslaget.

Sagsfremstilling

Miljø- og teknikudvalget Randers og Favrskov Kommuner har modtaget en henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforenings hovedbestyrelse (DN) om at være medrejsere til et forslag om en udvidet fredning af det unikke bakkedrag omkring Lysnet (se vedlagte oversigtskort). Miljø- og teknikudvalget udsatte sagen på mødet den 19. maj 2016.

Udvalget skal beslutte, om Randers Kommune ønsker at være medrejsere af fredningsforslaget.

Lysnet er beliggende på grænsen mellem de to kommuner og udgør det højeste punkt (131moh) i vores del af landet, med en storstået udsigt, særegen geologi, landskab og natur.

Fredningsforslaget udgør et samlet areal på ca. 471 ha, hvoraf de ca. 74 ha er beliggende i Randers Kommune.

Hvad er en fredning

Fredninger er et vigtigt redskab til at beskytte landskaber, naturen, dyr og planter og deres levesteder. Fredninger kan være meget forskellige, men fælles er at det indeholder bestemmelser om, hvad der er tilladt inden for det fredede område. Det kan f.eks. være bestemmelser om byggeri, pleje af naturen og offentlighedens adgang.

I Randers Kommune er nogle af de største arealmæssige fredninger Fussingø, Læsten Bakker og kær, Sødringholm, Hvidding Krat, Ajstrup Bugt, Bjerre Skov og Haslund Skov. Andelen af natur og landskabsfredninger i Randers Kommune udgør i dag ca. 1500 ha.

Rejsning af en fredning

En fredning kan rejses af Danmarks Naturfredningsforening, kommunen og Miljø- og Fødevareministeriet.

Fredningsforslaget vil stå stærkere i fredningsnævnet, hvis Randers og Favrskov kommuner er med til at rejse fredningssagen.

Det færdige fredningsforslag sendes til Fredningsnævnet, og det er dem der beslutter om området skal fredes. Det er Fredningsnævnet der beslutter de overordnede linjer om fredningens indhold og omfang, og Fredningsnævnet beder ejerne af de berørte ejendomme om at fremsætte eventuelle erstatningskrav. Herefter træffer nævnet afgørelse om fredning og erstatning. Behandling af et fredningsforslag varer typisk op til 2 år.

Klagemuligheder

Ejere, brugere, myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og andre klageberettigede kan klage over Fredningsnævnets afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet holder offentligt møde og besigtigelse, træffer foreløbige beslutninger om indhold og omfang og træffer afgørelse om fredning, erstatning samt godtgørelse.

Der kan klages over erstatningernes størrelse til Taksationskommissionen.

Taksationskommissionen holder møde og besigtigelse med klagerne og myndighederne, før de træffer afgørelse om erstatningernes størrelse.

Forslag til fredning af Lysnet

Fredningsforslaget har til formål at sikre det store bakkedrag Lysnet, der rummer enestående geologi, landskab og natur. Bakkedraget er fuldstændig unikt i Danmark da det er der højeste og bedst bevarede randmorænestrøg fra næstsidste istid, der eksisterer. Ydermere består det af fedt tertiært ler med en alder på måske mere end 50 mio. år, og ikke som de fleste randmoræner overvejende af morænesand og -ler.

Fredningen sigter mod at bevare og forbedre områdets særlige værdier, og at give mulighed for formidling af området, sikre offentlighedens adgang via nye stier og skabe grundlag for naturpleje.

Området ligger i forlængelse af den eksisterende fredning Bjerre Skov, der også er Natura 2000-område.

Det højeste punkt Lysnet blev fredet i 1950, men fredningen omfatter alene udsigtspunktet og en vendeplads. Selve udsigten mod bl.a. Gudenådal og Randers hindres i dag af en granplantage, da denne del ikke er fredet. Naturstyrelsen ejer et mindre areal på 9 ha i forbindelse med den tidligere lergrav sydvest for udsigtspunktet.

Forslagets andel i Randers Kommune

De 74 ha i Randers Kommune er beliggende fra området omkring selve Lysnet og mod nordøst mod Bjerre Skov.

Området består af landbrugsjord, skov, fredskov og beskyttet natur. Der er ingen bebyggelse i Randers Kommunes del af forslaget.

Der er 8 lodsejer inden for fredningsforslaget i Randers Kommune.

Forslaget indeholder følgende ændringer for lodsejere i Randers Kommune:

- Landbrugsdrift må fortsætte som hidtil, dog må der ikke plantes flerårige udsigtshæmmende afgrøder som fx energipil, juletræer, frugttræer og levende hegn (ca. 48 ha).
- Fredskovspligtige løvtræsarealer må ikke konverteres til nåletræer eller ikke hjemmehørende arter af løvtræer (ca. 4 ha).
- På naturarealerne giver fredningen kommunerne ret og pligt til at foretage pleje (ca. 12 ha).
- På arealet nordvest for udsigtspunktet skal udsigtshæmmende bevoksning afvikles og holdes fri for opvækst (ca. 10 ha).
- Mindre arealer skal tages ud af drift og tinglyses som trampestier eller slåede stier med offentlig afgang.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har den 3. maj 2016 afholdt et møde for de berørte lodsejere. Det var en forhåndsorientering om forslaget, og kommunerne var med som observatører. Der var et stort fremmøde og en god stemning på mødet. Lodsejerne havde mange spørgsmål til projektet.

Forvaltningen i Favrskov kommune lægger op til at man også er medrejsere af fredningsforslaget, og forespørgslen fra DN skal behandles politisk i juni måned.

Hvis Randers Kommune ønsker at være medsagsrejsere betyder det følgende:

- Et signal om at man gerne vil arbejde for at bevare en stor del af Lysnetbakken, give offentligheden øget adgang dertil og skabe sammenhæng til fredningen i Bjerre Skov.
- Mest mulig indflydelse på fredningen, dens form og indhold.
- En større opgave for forvaltningen idet man sammen med DN og evt. Favrskov Kommune er med til at løfte arbejdet med fredningen inden den sendes frem til Fredningsnævnet.

Den økonomiske udgift til erstatninger, pleje og anlæg i forbindelse med fredningen vil være den samme i begge tilfælde. I begge tilfælde vil Randers Kommune blive myndighed på en evt. ny fredning med forpligtigelsen som pleje- og tilsynsmyndighed.

Når det endelige forslag til fredning forelægges, vil det blive forelagt udvalget til orientering.

Hvis Randers Kommune ikke ønsker at være medsagsrejsere betyder det følgende:

- Mindre indflydelse på fredningen, dens form og indhold. DN og evt. Favrskov Kommune vil stå for hovedparten af arbejdet med fredningen.
- Kommunen følger sagen som samarbejdspartner.

Økonomi

I det foreløbige budgetoverslag vil den samlede erstatning udgøre ca. 3.550.000 kr., og andelen i Randers Kommune udgør ca. 680.000 kr. Af denne del skal kommunen betale $\frac{1}{4}$, dvs. Randers Kommune vil få en udgift på ca. 170.000 kr. i erstatninger.

Ud over engangsudgiften til erstatninger, vil der komme en tilsvarende udgift til anlæg af stier, og etablering af de ryddede områder. Den fremtidige årlige udgift til drift og pleje af naturområder og stier vil udgøre ca. 20.000 kr./år. Udgifter til erstatning, anlæg og fremtidig drift vil blive finansieret af de eksisterende naturforvaltningsmidler.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

at Randers Kommune indgår som medrejsere af fredningsforslaget sammen med Danmarks Naturfredningsforening om en udvidet fredning af Lysnet.

Miljø- og teknikudvalget, 9. juni 2016, pkt. 116:

Imod stemte Christian Søgaard, Mark Pring og Lars Søgaard. For stemte Torben Hansen, Iben Sønderup og Kim Kristensen, og indstillingen blev dermed ikke tiltrådt.

Torben Hansen begærede sagen i byrådet.

Mark Pring deltog som stedfortræder for Jens Peter Hansen.

Frank Nørgaard deltog ikke i behandling af sagen.

Beslutning

Indstilles forkastet med 5 stemmer imod og 3 stemmer for. For stemte Bjarne Overmark. Henning Jensen Nyhuus og Leif Gade

Bilag

Lysnet oversigtskort_fredningsgrænse_foreløbig

Bilag 3, Fotos fra Lysnet over Randers Kommune

Bilag 1 Lysnet fredningsforslag 9_3_16

Bilag 4. Beliggenhed Lysnet